

Podstawy edytorstwa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność Specjalność wydawnicza	Kod zajęć 03FPLWYDS.12S.12444.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Katarzyna Krzak-Weiss, Agnieszka Kula
Prowadzący zajęcia	Bogdan Hojdis
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin
	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie studentom usystematyzowanej wiedzy o zagadnieniach ortoepicznych, estetycznych, technologicznych, organizacyjnych, prawnych i ekonomicznych – składających się na proces produkcji i dystrybucji publikacji drukowanych oraz elektronicznych
C2	przygotowanie do szczegółowych zajęć konwersatoryjnych, laboratoryjnych oraz do praktyk w ramach specjalizacji

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	odróżnia zagadnienia edytorstwa naukowego i praktycznego	FPL_K1_W01, FPL_K1_W03	Egzamin pisemny
W2	rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne etapy opracowania, przygotowania, produkcji, dystrybucji i redystrybucji książki oraz związane z nimi czynności (profesje, specjalności)	FPL_K1_W05, FPL_K1_W12, FPL_K1_W19	Egzamin pisemny
W3	wskazuje technologie (informatyczne, teleinformatyczne, maszynoznawcze, materiałoznawcze) wykorzystywane w procesie wydawniczym oraz określa ich wymagania systemowe i użytkowe walory	FPL_K1_W19	Egzamin pisemny
W4	określa zasady organizacji pracy, przepisy prawne i finansowe - niezbędne do prawidłowego funkcjonowania wydawnictwa oraz nawiązania współpracy z innymi podmiotami gospodarczymi: usługodawcami (usługi fotograficzne, graficzne, reklamowe), przemysłem poligraficznym i dystrybutorami książek	FPL_K1_W19, FPL_K1_W20	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	stosuje normy ortograficzne, redakcyjne (produkcyjne) i estetyczne - niezbędne do poprawnego przygotowania publikacji	FPL_K1_U03, FPL_K1_U05, FPL_K1_U06	Egzamin pisemny
U2	funkcjonalizuje zagadnienia omawiane i ćwiczone na zajęciach szczegółowych w ramach specjalizacji	FPL_K1_U05, FPL_K1_U06, FPL_K1_U16, FPL_K1_U18	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Tekstologia i edytorstwo naukowe - zdefiniowanie tekstu jako przedmiotu pracy edytora filologa i wydawcy redaktora, charakterystyka typografii oraz środków typograficznych (przedmiotu i specjalizacji)	W1	Wykład
2.	Materiał ilustracyjny jako problem funkcjonalny (poznawczy), estetyczny oraz techniczny w projektowaniu i produkcji książki	W2, W3, W4	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Charakterystyka technologicznego rozwoju drukarstwa od XV do XX wieku (okres ksylografów i składu zecerskiego z ruchomej czcionki, okres drukarstwa przemysłowego oraz okres informatyzacji prac wydawniczych i poligraficznych). Cztery etapy produkcji książki: prace wydawnicze, prepress, press i postpress. Komputerowe wspomaganie prac redakcyjnych, przygotowalni drukarskiej i druku - wykorzystywanie oprogramowanie	W3, W4	Wykład
4.	Publikacje elektroniczne - produkcja książki z pominięciem etapów press i postpress	W4, U1	Wykład
5.	Parametry jakościowe, które pozwalają porównać książki tradycyjne i elektroniczne. Uwarunkowania technologiczne i typograficzne produkcji oraz rynek książki elektronicznej. Klasyfikacja multimediów z artystycznego punktu widzenia (sztuki multimedialnej) oraz ze względu na sposób dystrybucji. Klasyfikacja funkcjonalna publikacji elektronicznych	W4, U1	Wykład
6.	Analogowe (formowe) i cyfrowe (bezformowe) techniki druku	W4, U1	Wykład
7.	Prace introligatorskie i wykończeniowe. Bezpośrednie związki technik introligatorskich z pracą redakcyjną. Podstawowe zasady projektowania technicznego okładek. Kryteria klasyfikacji papierów drukarskich, kartonów i bibuł	W4, U1	Wykład
8.	Tendencje rozwojowe - integracja etapów procesu wydawniczego (analog and digital workflow): budowa sieci teleinformatycznych, wybrane usługi sieciowe. Przykłady realizacji takiej współpracy zdalnej: inplant, usługa druku na żądanie (Print-on-Demand), małe biuro obsługi (Small Office Home Office), usługi bezpapierowe (ePaper). Międzynarodowe standardy procesu wydawniczego i poligrafii (formaty CIP)	W4, U1, U2	Wykład
9.	Komputerowe redagowanie i skład tekstu jako przyczyna nowych typów błędów językowych i estetycznych	W2, W4, U2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków, Pokaz i obserwacja

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>Warunkami zaliczenia przedmiotu są: zdanie egzaminu pisemnego oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) - bardzo dobra znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, dobra znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p> <p>dobry plus (+db; 4,5) - bardzo dobra znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, wystarczająca znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p> <p>dobry (db; 4,0) - dobra znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, wystarczająca znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5) - dobra znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, przeciętna znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - wystarczająca znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, niewystarczająca znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - niewystarczająca znajomość zagadnień szczegółowych, omawianych na wykładzie, niewystarczająca znajomość lektur oraz umiejętność kojarzenia szczegółowej terminologii i problematyki z poszczególnymi etapami procesu wydawniczego</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Góralaska M., Funkcjonalność oraz komunikatywność książki tradycyjnej i elektronicznej w perspektywie semiotycznej, w: Bibliologia. Problemy badawcze nauk humanistycznych, pod red. D. Kuźmy, Warszawa 2007, s. 360-370
2. Lem S., Filozofia przypadku. Literatura w świetle empirii, t. 1, Kraków 1975, s. 34-36
3. Pietruch-Reizes D., Książka - komunikacja hipertekstowa - komunikacja społeczna, w: Książka i prasa w systemie komunikacji społecznej. Przeszłość - dzień dzisiejszy - perspektywy, pod red. M. Judy, Lublin 2002, s. 227-232
4. Pirożyński J., Czy rzeczywiście koniec ery Gutenberga? Kilka uwag na temat dalszych perspektyw tradycyjnej formy książki, w: Sztuka książki. Historia, teoria, praktyka, pod red. M. Komzy, Wrocław 2003, s. 207-211
5. Reizes-Dzieduszycki J., Publikacje elektroniczne w procesie komunikacji społecznej, w: Książka i prasa w systemie komunikacji społecznej. Przeszłość - dzień dzisiejszy - perspektywy, pod. red. M. Judy, Lublin 2002, s. 233-244

Dodatkowa

1. Bierkowski T., O typografii, [Gdańsk], Czysty Warsztat 2009
2. Bogusławski L., Korekta drukarska i wydawnicza, Warszawa 1961
3. Cybulski R., Księgarstwo w społeczeństwie współczesnym, Wrocław 1978
4. Dahl S., Dzieje książki, tłum. E. Garbacik, T. Zapiór, H. Devechy, Wrocław 1965
5. Encyklopedia wiedzy o książce, Wrocław 1971
6. Filiciak M., Druk kontra piksele, w: Liternet. Literatura i Internet, pod red. P. Mareckiego, Kraków 2002
7. Głombowski K., Książka w procesie komunikacji społecznej, Wrocław 1980
8. Gołębiewski Ł., Śmierć książki, Warszawa 2008
9. Gołąb A., DTP. Od projektu aż po druk. O współpracy grafika z drukarzem, Gliwice, Helion 2013
10. Górski K., Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich, Warszawa 1975
11. Havlik E., Einführung in die Comic-Literatur, Linz 1982
12. Informatyczne przygotowanie nauczycieli. Konkurencja edukacji informatycznej, pod red. B. Kędzierskiej, J. Migdałka, Kraków 2002
13. Ingarden R., O dziele literackim. Badania z pogranicza ontologii, teorii języka i filozofii literatury, tłum. M. Turowska, Warszawa 1960
14. Inwentarium wiedzy o poligrafii, pod red. H. Janowskiego, Wrocław 1988
15. Jakucewicz S., Farby drukowe, Wrocław 2001
16. Jakucewicz S., Papier do drukowania. Właściwości i rodzaje, Wrocław 2010

17. Kalisz B., Słownik wydawcy, Warszawa 1997
18. Kamiński B., Cyfrowy prepress, drukowanie i procesy wykończeniowe, Warszawa 2001
19. Karpiński A., Tradycja tekstu w „Wiekach rękopisu”. Uwagi o rękopiśmiennym funkcjonowaniu dzieła literackiego, w: Staropolska kultura rękopisu, Warszawa 1990
20. Kluszczyński R.W., Film - wideo - multimedia. Sztuka ruchomego obrazu w erze elektronicznej, Kraków 2002
21. Kluszczyński R.W., Społeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimediów, Kraków 2002. Kubiak M., Słownik technologii informacyjnej, Warszawa 1999
22. Malinowska T., Syta L., Redagowanie techniczne książki, Warszawa 1977
23. Marszałek L., Edytorstwo publikacji naukowych, Warszawa 1986
24. Marszałek L., Podstawowe wiadomości z edytorstwa i księgarstwa, Warszawa 1988
25. Osuchowska B., Poradnik redaktora i autora. Nauki ścisłe i technika, Warszawa, 1988
26. Ożóg M., Książka elektroniczna, w: Liternet. Literatura i Internet, pod red. P. Mareckiego, Kraków 2002
27. Starnawski J., Praca wydawcy naukowego, Wrocław 1992
28. The Smithsonian Collection of Newspaper Comics, ed. by Blackbeard and Martin Williams, Foreword by John Canaday, Copublished by Smithsonian Institution Press and Harry N. Abrams Inc. New York 1977
29. Tinker M.A., Podstawy efektywnego czytania, Warszawa 1980
30. Tschichold J., Nowa typografia. Podręcznik dla twórców w duchu współczesności, przeł. E. Borg, Łódź, Recto verso 2011
31. Tomaszewski A., Leksykon pism drukarskich, Warszawa 1996
32. Trzaska F., Podstawy techniki wydawniczej, Warszawa 1987
33. Trzaska F., Poradnik redaktora, Warszawa 1976
34. Trznadłowski J., Autor, dzieło, wydawca, Wrocław 1978
35. Trznadłowski J., Edytorstwo. Tekst, język, opracowanie, Warszawa 1983
36. Vanderdorpe Ch., Od papirusu do hipertekstu. Esej o przemianach tekstu i kultury, tłum. A. Sawisz, Warszawa 2008
37. Wiercińska J., Sztuka i książka, Warszawa 1986
38. Zachrisson B., Studia nad czytelnością druku, tłum. K. Chocianowicz, J. Hyc, Warszawa 1970
39. Zasady typowego opracowania edytorskiego, oprac. A. Czachowski i in., Warszawa 1969
40. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	35
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 110
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przez całe życie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz podejmować współpracę z innymi osobami;
FPL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w typowych sytuacjach profesjonalnych podstawowymi ujęciami teoretycznymi, pojęciami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K1_U16	Absolwent/ka potrafi planować i wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych - w ścisłym związku z meritem wybranej specjalności - indywidualnie i współpracując z innymi osobami;
FPL_K1_U18	Absolwent/ka potrafi zastosować podstawową wiedzę o prawnych i ekonomicznych uwarunkowaniach funkcjonowania instytucji związanych z wybraną sferą działalności twórczej, kulturalnej, edukacyjnej, medialnej i/lub promocyjno-reklamowej;
FPL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zakres, miejsce i znaczenie studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną;
FPL_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane teorie i metodologie badań literackich i językoznawczych;
FPL_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu nauki pomocnicze polonistyki;
FPL_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu leksykologii i leksykografii, kultury języka polskiego oraz pragmatyki językowej i aksjologii;
FPL_K1_W19	Absolwent/ka zna i rozumie metodologiczne i metodyczne podstawy językoznawstwa; literaturoznawstwa lub innych pokrewnych/pomocniczych dyscyplin, niezbędne do samodzielnej realizacji prostego zadania badawczego lub projektu w zakresie wybranej specjalności;
FPL_K1_W20	Absolwent/ka zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej, prawa autorskiego i podstaw przedsiębiorczości w ścisłym związku z problematyką wybranej specjalności.